

IZVEŠTAJ

O

SPROVOĐENJU LOKALNIH PLANOVA

ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

2014. godina

1. O konceptu „Gradovi protiv korupcije“

Gradovi protiv korupcije su nastali u okviru programa „Društvo protiv korupcije“ koji Biro za društvena istraživanja sprovodi od 2009. godine. U centru ovog pristupa nalazi se društvo u svojim pojavnim formama, odnosno stanje njihovog integriteta kao agens garant borbe protiv korupcije.

Nasuprot njemu nalazi se pristup u čijem središtu je politička volja koja se manifestuje u uspostavljanju institucije za borbu protiv korupcije i usvajanju antikorupcijskog zakonodavstva.

Na početku je važno istaći da ova dva koncepta, jedan sociološki a drugi pravno-politički nisu suprostavljena. Naprotiv, ona su samo (održive) faze u borbi protiv korupcije, jer država daje legalitet, a društvo legitimitet borbi protiv korupcije. Naime, mi polazimo od pretpostavke da borba protiv korupcije prolazi kroz četiri faze: nultu, tribunsku, institucionalno-normativnu i socijalizacijsku. Naravno, ovo je idealnotipski konstrukt koji je nastao na iskustvu koje je imala Srbija.

Nultu fazu karakteriše sistemski korupcija od države u konkretnom slučaju od lokalne samouprave organizovane, a od društva/grada pasivnim odnosom ili učešćem legitimirana. U ovoj fazi oni koji se opredele za borbu protiv korupcije bivaju suočeni sa diskriminacijom i društvenom isključenošću. Kao reakcija na takvo stanje javlja se tribunski faza, nesistematizovana, na dobroj veri i građanskoj hrabrosti, ali ne retko i sukobima unutar koruptivnih klika inicirana borba protiv korupcije. U ulozi boraca protiv korupcije javljaju se oštećeni građani, predstavnici civilnog društva i političkih stranaka, stručnjaci, ličnosti od integriteta, ali i gubitnici u koruptivnim transakcijama ili nezadovoljni pripadnici koruptivnih klika. Ovi borci deluju u ambijentu u kojem korupcija ima sistemski karakter, gde ne postoji interes i svest u javnosti o značaju borbe protiv korupcije, dok na nivou države/grada ne postoji politička volja za borbu protiv korupcije, a nadležne institucije za sankcionisanje kršenja zakona se ne mešaju u svoj posao.

Upravo činjenica da nema institucionalnog i normativnog okvira za borbu protiv korupcije je glavna pretnja integritetu borbe protiv korupcije u ovoj fazi. Sami borci protiv korupcije mogu zloupotrebiti potrebu da se oni koji čine zloupotrebe sankcionišu postupajući arbitrarno i bez jasnih kriterijuma, čime (ne)svesno doprinose održavju stanja zarobljenog društva i u domenu borbe protiv korupcije.

Pod pritiskom ličnog integriteta boraca protiv korupcije i rezultata pre svega na razokrivljanju slučajeva korupcije u sadejstvu sa ostalim nepredvidivim faktorima javlja se politička volja sa kojom započinje, ali i ne završava iniciranje i stvaranje na zakonu i održivim institucijama zasnovanog sistema za borbu protiv korupcije – institucionalno-normativna faza u borbi protiv korupcije.

U ovoj fazi glavni akter u borbi protiv korupcije postaje država u prvom redu pravosuđe, ali i za borbu protiv korupcije specijalizovana državna tela/organi. Građani borbu protiv korupcije pre svega vide kao ostvarivanje principa pravde i sprovođenje zakona u delu represije, hapšenje „velikih riba“, dok je prevencija korupcije u drugom planu. Jedna od prvih aktivnosti je regulisanje urgentnih tačka korupcije: javne nabavke, sukob interesa, finansiranje stranaka, slobodan pristup informacijama, rad kontrolnih tela, unapređenje krivičnog zakonodavstva.

Poslednja, idelana, faza borbe protiv korupcije je stanje kada je koruptivno ponašanje društveno nefunkcionlano, brzo, neselektivno i na zakonit način sankcionisano, a od društva označeno kao neprihvatljivo.

Put do ove faze ima dva paralelna koloseka. Prvi se odnosi na konkretnu borbu protiv korupcije, njeno sankcionisanje i prevenciju. Drugi kolosek koji je dosta zahtevniji odnosi se na stvaranje društvenog ambijenta u kojem korupcija kao pojava neće pokazivati svoju funkcionalnost kao pojava u društvu u kojem institucije ne funkcionišu, građani ne mogu da ostvare svoja prava, a kažnjivost i društvena osuda koruptivnog ponašanja ne samo da ne postoji nego je ekonomski i društveno isplativa.

Sa razvojem integriteta institucija i građana stvaraju se uslovi za socijalizaciju borbe protiv korupcije, tj. izgradnju integriteta na nivou društva koji predstavlja zbir načela čijim doslednim poštovanjem se stvara održiv model borbe protiv korupcije. Konkretno, profesionalni integritet na nivou pravosudnih profesija i građanski integritet uz unapređenje opšteg društvenog konteksta faktori koji stvaraju uslove za nastanak socijalizacijske faze u borbi protiv korupcije.

Opstanak na ovom nivou borbe protiv korupcije znači da antikorupcijska borba mora biti socijalizovana, tj. da su društvo i građani sa svojim integritetima garant antikorupcije. Upravo zato korupciju i borbu protiv korupcije ne smemo gledati van društvenog konteksta, jer su njeni uzrok, obim, akteri, pojavne forme i posledice pokazatelji stanja u društvu, a istovremeno i determinisani društvenim kontekstom.

Koncept „Gradovi protiv korupcije“ u stvari predstavlja konkretizaciju zamisli koncepta „Društvo protiv korupcije“. Korupciji kao društvenoj devijaciji suprostavlja se urbanitet, tj. društvenosti grada baziranoj na organskoj solidarnosti i slobodnom građanstvu koje svoje interese foruliše i zastupa u okviru legalnih i legitimnih asocijacija, a ostvaruje na zakonit način u okviru zakonitih institucija su agensi antikorupcijske borbe. Takav abijent ne samo da svojim sadržajem smanjuje koruptivni potencijal, već i daje legitimitet borbi protiv korupcije. Bez intencije ka idealizaciji, svesni pre svega činjenice da se gradovi u Srbiji nalaze na putu transformacije od palanki koje su doživele (ne)planirane promene tokom poslednjih sedamdeset godina do naselja sa jasnim urbanim identitetom, kao i da gradski slobodarski duh može imati blazirajuće dejstvo, ostajemo pri stavu da se sa razvojem opisanog društvenog ambijenta stvorio prostor koji će za korupciju biti manje funkcionalan. Borba protiv korupcije, razvoj urbanog identiteta gradova, stvaranje slobodnog građanstva i autonomnosti i autokefalnosti gradske uprave su međusobno povezani procesi.

Iz tih razloga smo u izradu LPBK pošli od pretpostavke da borba protiv korupcije u društvu visoke društvene i institucionalne dezorganizacije, koja je posledica kako tranzicije tako i

„zarobljenosti države“, treba da počne i od lokalnog nivoa. Naime, posmatrajući korupciju kao devijaciju, stvaranje antikoruptivnog aktivizma na nižim nivoima društvenosti je verovatnije čime se lakše i brže postižu potrebne promene i rezultati koji su vidljivi i mogu postati inicijalni incidenti za promene. Na ovaj način se stvaraju začeci antikorupcijske koaliciji čije su upravo pozitivne prakse vezivno tkivo u borbi protiv zarobljene države. Snaga ove koalicije je to što može, strategijskim rečnikom rečeno, da „razvuče“ front protiv zarobljene države atakujući na slabe tačke, a to su pre svega nekorumpirani, odnosno oni koji su samo statisti kada je u pitanju borba protiv korupcije. Princip „malih barica koje prave reku“ posebno je važan, jer skoro svi gradovi se nalaze ili u nultoj ili u tribunskoj fazi borbe protiv korupcije. Umrežavanje boraca protiv korupcije kako među gradovima, tako i sa antikorupcijskim telima/organima je preteča i preduslov za stvaranje antikorupcijske koalicije koja će imati dovoljno moći da isprovocira i nastanak političke volje za borbu protiv korupcije u gradovima i opštinama Srbije.

Povezano sa prvom, druga pretpostavka je da borba protiv korupcije nije samo pitanje političke nego društvene volje, te da u borbu protiv korupcije treba da se uključe i svoju odgovornost preuzmu sve zainteresovane strane na lokalnom nivou. Bilo kakva redukcija odgovornosti na politički aspekt i državu smanjuje potencijal za borbu protiv korupcije i prepoznavanje geneze korupcije .

Treća pretpostavka je da borba protiv korupcije i stanje korupcije se ne može posmatrati izolovano od ostalih (tranzicionih) procesa, tako da lokalni plan za borbu protiv korupcije treba da doprinese razvoju političkog aktivizma građana, neposredne demokratije, decentralizaciji i dekoncentraciji vlasti, smanjenju diskriminacije i antidiskriminativnom aktivizmu građana, sekularnom društvu, razvoju efikasne, racionalne opštinske/gradske administracije, stvaranju društva jednake dostupnosti javnih resursa i društvenoj uključenosti svih građana, unapređenju komunikacije i poverenju građana prema organima lokalne samouprave. To konkretno znači da se borba protiv korupcije odvija na dva međusobno determinirajuća koloseka, antikorupcijskom i koloseku unapređenja dobre uprave u na lokalnom nivou.

Strateški cilj lokalnog plana borbe protiv korupcije je uspostavljanje održivog modela borbe protiv korupcije. To konkretno znači izgradnja antikorupcijske infrastrukture koja doprinosi stvaranju povoljnog društvenog ambijenta za borbu protiv korupcije sa jedne strane, a sa druge strane stvaranje društvenog ambijenta koji borbu protiv korupcije čini efektivnom i efikasnom, a korupciju marginalnom pojavom. Tako se stvara antikorupcijski krug održive borbe protiv korupcije, u kojem na putu stvaranja društvenog blagostanja država daje legalne okvire za borbu protiv korupcije, a društvo svojim postupanjem legitimitet borbi protiv korupcije.

Konkretizujući strateški cilj to znači unapređenje primene zakona koji regulišu oblast borbe protiv korupcije, monitoring primene zakona koji regulišu oblast borbe protiv korupcije, stvaranje institucionalnog i normativnog okvira za borbu protiv korupcije na nivou lokalne samouprave, kao i lokalnog civilnog društva. Jednom rečju, stvaranju održivog sistema za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou koji treba da korupciju učini maksimalno nefunkcionalnom i marginalnom pojavom koja i ako se desi po zakonu se u razumnom roku procesuiru, a od društva osuđuje.

2. Metodologija

Predmet ovog izveštaja je stanje borbe protiv korupcije na nivou lokalnih samouprava u Srbiji mereno:

- Stanjem integriteta, kapaciteta LAF-ova kao tela osnovanih na osnovu usvojenog LPBK u lokalnim skupštinama za sprovođenje mera iz LPBK-a
- Ambijentom u kojem deluju LAF-ovi kao tela osnovanih na osnovu usvojenog LPBK u lokalnim skupštinama za sprovođenje mera iz LPBK
- Stepenom sprovedenosti mere iz LPBK
- Postignutim rezultatima u sprovođenju mere iz LPBK

Integritet LAF-a se ogleda u njegovoj normativno-institucionalnoj uređenosti:

- Poštovanju LPBK-a u delu koji uređuje osnivanje LAF-a kako od strane LAF,
- Poštovanju LPBK-a u delu koji uređuje osnivanje LAF-a od lokalne samouprave,
- Usvajanju Pravilnika o radu LAF-a
- Sankcionisanju kršenja Pravilnika o radu LAF-a
- Usvajanju Etičkog kodeksa LAF-a
- Sankcionisanje kršenja Etičkog kodeksa LAF-a

Kapaciteti LAF-a predstavljaju:

- Sve ono što članovi LAF-a kao pojedinci i tim mogu staviti u funkciju rada LAF-a i realizacije mera iz LPBK-a na način da se ne naruše Pravilnik o radu LAF-a i/ili Etički kodeks LAF-a
- Sve ono što su tokom angažovanja u LAF-u stekli kao resurse i staviti u funkciju rada LAF-a i realizacije mera iz LPBK,

Rezultati LAF-a su svi efekti na polju borbe protiv korupcije koji su posledica primene mera iz Lokalnog plana za borbu protiv korupcije ili aktivnosti koje su posledica inicijativosti članova LAF-a ili LAF-a kao tela uključujući i rad na svom autoritetu i uticaju. Konkretno:

- Povećanje znanja na polju borbe protiv korupcije
- Povećanje aktivizma na polju borbe protiv korupcije uključujući i ukazivanje na slučaj korupcije i pružanje podrške žrtvama korupcije
- Povećanje političke volje za borbu protiv korupcije
- Povećanje transparentnosti, odgovornosti, kažnjivosti za kršenje zakona i počinjena dela korupcije

Ambijent u kojem deluje LAF i u kojem se sprovode mere iz LPBK-a i kako se ponašaju (zainteresovani) akteri na nivou grada/opštine:

- Opštinska/gradske uprava
- Političke partije
- Stručna javnost
- Organizacija civilnog društva
- Mediji
- Građani
- Akteri koji su se obratili LAF-u

3. Glavni nalazi:

- Posle četvorogodišnjeg rada Biroa za društvena istraživanja (BIRODI), tema borbe protiv korupcije na nivou gradova i opština je dobila adekvatan tretman kao bitan element u antikorupcijskoj politici Srbije. To se pre svega ogleda u činjenici da je postala jedan od prioriteta u Nacionalnoj strategiji za borbu protiv korupcije što nije bio slučaj kada je počeo proces njene izmene tokom 2012.godine.

U 2015. godini se očekuje početak primene Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije u kojem je predviđeno da Agencija za borbu protiv korupcije definiše modele planova za borbu protiv korupcije na nivou gradova (odjeljak - Političke aktivnosti 3.1). U okviru procesa izrade modela lokalnih akcionih planova za borbu protiv korupcije biće definisani jasni kriterijumi na osnovu kojih će biti birani predstavnici u tela za sprovođenje lokalnih antikorupcijskih planova, kao i mere koje će se realizovati;

- Borba protiv korupcije u 2014. godini u najvećem broju lokalnih samouprava (gradovi/opštine) u kojima je usvojen Lokalni plan za borbu protiv korupcije (LPBK) je u odnosu na 2013. godinu doživela pad, koji je ujedno najveći u poslednje četiri godine.

Izuzev LAF-a Niš koji je pokazao najveći napredak i delimično LAF-a Ub, u ostalim gradovima/opštinama je došlo do vraćanja borbe protiv korupcije na nivo pre usvajanja ovog dokumenta (Kragujevac, Zrenjanin, Požega, Bujanovac, Lebane, Medveđa), čime su ovi gradovi dobili status gradova u kojima borba protiv korupcije nije moguća.

Valja napomenuti da je grad Zaječar usvojio Lokalni plan za borbu protiv korupcije, ali način (netransparentan i neparticipativan proces) i sadržaj plana (uopšteno, neprecizno i plagijatorski) predstavljaju zloupotrebu ovog procesa. U slučaju Bora I Kovačice došlo je

do direktnog sprečavanja formiranja LAF-a od strane lokalne samouprave, jer nije uslišen zahtev da u LAF uđu i predstavnici lokalne samouprave.

- Lokalni antikorupcijski forumi (LAF) kao tela za primenu LPBK svojim radom su obezbedili očuvanje integriteta (poštovanje statuta i etičkog kodeksa). Međutim, najveći broj LAF-ova na polju unapređenja uslova za rad, svojih kapaciteta, primene mera, povezivanja sa ostalim LAF-ovima i promociji borbe protiv korupcije ponašali pasivno. Od ovog zaključka se izuzima LAF Niš koji je uspeo svojim radom i zalaganjem da pre svega na volonterskom nivo stvori uslove za svoj rad, jačanje kapaciteta, povezivanje sa antikorupcijskim institucijama i medijima.
- Lokalne samouprave koje su usvojile LPBK su bile indifirente prema LAF-u kao antikorupcijskm telu. Od ovog zaključka odstupa Grad Niš koji je sa LAF-om Niš organizovao “Antikorupcijski dijalog” na kojem se debatovalo o spornim javnim nabavkama.
- Takođe, lokalne samouprave nisu stvorile uslove za rad LAF-ova na način na koji mogu da realizuju mere iz LPBK, niti su ovo telo angažovale da u skladu sa njegovim nadležnostima doprinese u borbi protiv korupcije, osim Grada Niša i Opštine Ub. U prilog globalnom odnosu prema korupciji govori podatak da značajan deo lokalnih samouprava nije usvojio planove integriteta na šta su bili u obavezi po Zakonu o Agenciji za borbu protiv korupcije: Kragujevac, Niš-opštine, opština Medijana Niš, Zrenjanin, Bujanovac, Ub, Bor Kovačica i Lebane¹.
- Izuzev medija u Nišu, mediji su informatvno izveštavali pre svega o LAF-u kao instituciji, dok je po strani ostao sadržaj LPBK i njegov doprinos borbi protiv korupcije. Inače, samostalnost i istraživačko novinarstvo kao instrument u borbi protiv korucije na lokalnom nivou je retkost. Ovo posebno važi za medije koji su u javnom vlasništvu.
- Civilno društvo koje je prirodni saveznik LAF-a kao lokalnog kontrolnog tela nije pokazalo interes za uspostavljanje saradnje, osim organizacija sa kojima je Biro za društvena istraživanja već uspostavio saradnju na polju borbe protiv korupcije.
- U situaciji oskudne spremnosti lokalne samouprave da stvori uslove za sprovođenje LPBK donatorska podrška je od velikog značaja za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou. Donatorska zajedica u Srbiji nije pokazala interes za podrškom borbe protiv korupcije na lokalnom nivou u delu uspostavljanja institucionalno-normativnog okvira za borbu protiv korupcije, koji bi pred unapređenja same borbe protiv korupcije doprineo iniciranju reformi lokalne samouprave kao dela državne uprave.

¹http://acas.rs/images/stories/plan_integriteta/Spisak_sistema_-link_2/Lokalna_samouprava.pdf

Na osnovu svega iznetog, Biro za društvena istraživanja (BIRODI) daje preporuku nadležnim organima lokalnih samouprava u gradovima i opštinama gde su usvojeni lokalni planovi za borbu protiv korupcije a LAF-ovi kao nadležna tela ne funkcionišu, ista rasformiraju i u skladu sa modelom konstituisanja LAF-a iz Grada Niša i lokalnim planom za borbu protiv korupcije izaberu nove LAF-ove.

4. PREGLED STANJA PO GRADOVIMA ZA 2014.GODINU

4.1. Zrenjanin

Posle lokalnih izbora 2012.godine novoizabrana većina u Skupštini Zrenjanina okupljena oko SNS-a je mimo postojećih procedura predviđenih Lokalnim planom za borbu protiv korupcije, ukinula Lokalni antikorupcijski forum (LAF) i formirala novi, od ljudi koji su ili u SNS-u ili bliski vladajućoj većini (kraj 2012.godine). Kako su pokušaji BIRODI da uspostavi kontakt sa gradonačelnikom propali (redovno ignorisanje i izbegavanje čak i unapred zakazanog sastanka sa predstavnicima BIRODI, Misije OSCE i USAID-a), tokom 2013.godine nije bilo aktivnosti na polju borbe protiv korupcije u Zrenjaninu, osim povremenih oglašavanja u javnosti lokalne organizacije Društvo protiv korupcije (DRPKO)²koja je sastavljena od dela članova prvobitno uspostavljenog LAF-a u Zrenjaninu. Novouspostavljeni LAF Zrenjanin nije imao kontakt sa BIRODI, niti je njihov rad praćen, imajući u vidu način izbora i unapred u potpunosti urušen integritet članova i tako formiranog antikorupcijskog tela.

Od situacije iz 2013.godine u 2014.godini nije bilo pomaka osim činjenice da je Gradsko veće Zrenjanina ukinulo „partijski“ Lokalni antikorupcijski forum u Zrenjaninu, tako da sada ne postoji bilo kakvo antikorupcijsko telo. Organizacija DRPKO kao svojevrsni „spin-off“ prvobitnog LAF-a je nastavila sa radom.

4.2. Kragujevac

LAF Kragujevac je, tokom 2013.godine svojim radom i delovanjem zaslužio status najaktivnijeg i najstabilnijeg antikorupcijskog tela. Međutim, tokom 2014.godine je zabeležen drugačiji sled događaja. Neredovni sastanci, odsustvo aktivnosti i nezainteresovanost članova (posebno preokupiranost članova iz političkih struktura političkim promenama u gradu) je rezultirala time da je Kragujevac u suštinskom i funkcionalnom smislu ostao bez LAF-a. Ni posle promene lokalne vlasti u Kragujevcu situacija nije promenjena, niti je zabeležena bilo kakva inicijativa „nezavisnih“ članova LAF-a iz redova univerzitetske zajednice i udruženja građana za promenu situacije.

²<http://drpko.org/>

4.3 Niš

U Nišu je tokom 2014 godine Lokalni antikorupcijski forum (LAF) Niš sproveo značajan broj aktivnosti iz Lokalnog plana za borbu protiv korupcije i obezbedio svoju punu funkcionalnost. Tokom ove godine, LAF je od lokalne samouprave dobio prostor na korišćenje sa najosnovnijom tehničkom opremom, čime je Grad Niš postao jedan od retkih koji su suštinski podržali realizaciju lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

Od aktivnosti i sprovedenih mera, izdvaja se sledeće:

1. Informativno-edukativna kampanja čiji je cilj podizanje svesti građana o neophodnosti borbe protiv korupcije, koja se sprovodi cele 2014. godine. Izdato je 17 saopštenja povodom različitih slučajeva; organizovano je pet konferencija za novinare; organizovana je javna tribina "Zloupotreba javnih reursa u izbornoj kampanji"; organizovan je Antikorupcijski dijalog o zakonitosti javnih tendera; upućena su dva javna poziva građanima za pokretanje postupka zbog diskriminacije pri zapošljavanju; članovi LAF-a su o neophodnosti borbe protiv koruptivnog ponašanja i svojim konkretnim potezima na tom planu govorili u više desetina nastupa u medijima i izjava za medije; otvorena je facebook stranica LAF-a. (Održane dve tribine i diskusije, više od 50 gostovanja na regionalnim i lokalnim televizijama, više od 100 priloga i 100 članaka u nacionalnim i lokalnim medijima)

2. Javni prostor bez partijskih, komercijalnih, verskih i drugih obeležja koji su neprimereni javnom karakteru organa lokalne samouprave i nosilaca funkcija (Upućeni su pozivi LAF-a svim gradskim i opštinskim organima, telima, institucijama, kao i javnim preduzećima i ustanovama da takva obeležja uklone iz javnog prostora; mera realizovana od 5. do 11. avgusta 2014.)

3. Memorandum o sprovođenju Lokalnog plana za borbu protiv korupcije sa institucijama sa republičkog novoa, a nalaze se na teritoriji grada Niša (Predložen je 10. oktobra 2014. Kliničkom centru Niš - jedna od najvećih republičkih institucija u Nišu i najveći poslodavac u gradu sa više od tri hiljade zaposlenih. KC Niš je samoinicijativno zatražio od LAF-a da mu predloži mere u borbi protiv korupcije)

4. Početak formiranja Karte interesa kroz e-registar, u okviru projekta "Gradovi protiv kumulacije funkcija" čija je realizacija počela u septembru 2014 i koji je podržan od strane Agencije za borbu protiv korupcije Republike Srbije (LAF Niš sprovodi projekat u Nišu Biroa za društvena istraživanja).

5. Antikorupcijski dijalog, realizovan kroz javni skup "Antikorupcijski dijalog: zakonitost niških tendera" 21. oktobra 2014, u Skupštini grada (Prisustvovali su skoro svi pozvani učesnici, kao i funkcioneri, predstavnici nezavisnih organa i nevladinog sektora. Broj prisutnih građana mogao je biti veći. Dijalog je sniman i "emitovan" na You tube-u, o njemu je izveštavao veći broj medija. Nakon skupa LAF je organima javne vlasti i učesnicima skupa uputio predlog mera u vezi sa unapređenjem sistema sprovođenja javnih nabavki.

6. Formiranje Lokalnog antikorupcijskog foruma, koje je započelo krajem 2013., a okončano 2014. Godine. (Usvojen je Lokalni plan za borbu protiv korupcije (2011); Nezavisna

komisija je na javnom konkursu izabrala članove LAF-a (2013); Usvojeni su svi interni akti LAF-a: Statut, Poslovnik o radu, Etički kodeks (2013/14); Obezbedjena je kancelarija za rad LAF-a, deo opreme i nameštaja, kao i materijalni troškovi; Grad je odobrio LAF-u pravo na pečat i poslovno- tehničkog sekretara; Gradonačelnik Niša je na sastanku sa LAF-om u prvoj polovini septembra 2014. podržao finansijski plan za rad LAF-a u 2015. godini i ulazak takvog plana u naredni gradski budžet).

Ostale aktivnosti koje je sproveo LAF Niš:

1. LAF je uputio Upravi za javne nabavke zahtev za mišljenje o zakonitosti odluke Skupštine grada koje su omogućile proširenje delatnosti JKP Naissus na izgradnju vodovodno- kanalizacione mreže, čime su ti radovi izuzeti iz sistema javnih nabavki (februar 2014). LAF je uputio inicijativu svim odborničkim grupama u Skupštini grada da u dnevni red sednice SG uđe tačka o stavljanju van snage ove dve zakonski sporne skupštinske odluke (mart 2014). LAF je uputio Upravi za javne nabavke zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovornih za ovakve odluke (maj 2014).
2. LAF je uputio osam pritužbi Povereniku za zaštitu ravnopravnosti protiv opštinskih i partijskih funkcionera i organa Gradske opštine Medijana u ime više od 210 učesnika na javnom konkursu za zapošljavanje u toj GO zbog sumnje u diskriminaciju po partijskoj i rodjačkoj liniji (avgust 2014); Nakon zahteva Poverenika za informacije od javnog značaja da LAF pribavi saglasnost ucesnika konkursa za podnošenje pritužbi u njihovo ime učesnicima konkursa upućen je javni poziv da to učine (septembar 2014); LAF je uputio osam pritužbi sa istim sadržajem i protiv istih pravnih i fizičkih lica u ime učesnice na konkursu (oktobar 2014); LAF je inicirao pokretanje postupka pred Opštinskim javnim tužiocem zbog sumnje da je u ovom slučaju izvršeno nekoliko krivičnih dela sa koruptivnim elementima (avgust 2014) . Na konkursu je primano osam radnika, a njihovo zapošljavanje dogovarano je na partijskom sastanku koalicionih partnera iz SNS-, SPS-a i URS-a, i snimak se pojavio u javnosti.
3. LAF je zatražio od Prosvetne inspekcije Nišavskog okruga da proveri zakonitost javnog konkursa i odluke Školskog odbora o izboru Vladimira Kalčića za direktora OŠ Sveti Sava (mart 2014); LAF je zatražio od ministra prosvete da uskrati saglasnost na odluku Školskog odbora o ponovnom izboru Kalčića za direktora (mart 2014). LAF je od Skupštine grada Niša tražio da razreši članove Školskog odbora. (mart 2014) Ovaj Školski odbor je predhodno ponovo izabrao Kaličića za direktora škole, za mandat koji je trebalo da počne u septembru, uprkos tome što je Agencija za borbu protiv korupcije preporučila Školskom odboru njegovo razrešenje zbog sukoba interesa- zaposlio je brata na mestu blagajnika. Kalčić je bio na mestu direktora od 2002. Godine

4. LAF je učestvovao u javnoj raspravi o nacrtu Zakona o zaštiti uzbunjivača koja je održana u Apelacionom sudu u Nisu (april 2014). LAF je dostavio Ministarstvu pravde, a predhodno i Agenciji za borbu protiv korupcije i Poverniku za informacije od javnog značaja predlog izmene nacrtu Zakona o zaštiti uzbunjivača, po kojoj bi taj status dobili i članovi lokalnih, pokrajinskih i republičkih antikorupcijskih tela za vreme trajanja njihovog mandata i najmanje godinu dana po isteku istog (mart/april). Poslanik Dusan Milisavljevic (DS) je u Skupstini Srbije podneo amandman ovakve sadrzine, motivisan predlogom LAF-a.
5. Direktor KC Nis je pozvao LAF na razgovor, trazeci da LAF predlozi mere za borbu protiv korupcije u ovoj ustanovi (septembar 2014).
6. Zamenik gradonačelnika Niša Ljubivoje Slavković se obratio LAF-u kako bi dobio Mišljenje o tome da li ima sukoba interesa i drugih nepravilnosti u vezi sa njegovim odnosom sa privatnom firmom "Bok signal". On se povukao sa mesta osnivača i vlasnika privatne firme "Blok signal", a na te funkcije došao je njegov bliski rođak. (april 2014).
7. Dvoje zaposlenih u predškolskoj ustanovi „Pčelica “ obratilo se LAF-u kako bi dobili savetodavnu pomoć i zaštitu zbog ukazivanja na korupciju u ustanovi.
8. LAF je zatražio od rektora Univerziteta Dragana Antića i Upravnog odbora Univerzitetske biblioteke „Nikola Tesla“ da razmotre pravnu valjanost konkursa za upravnika biblioteke i da konkurs bude poništen ukoliko se utvrde nepravilnosti.
9. Prikupljene i analizirane su sve informacije u vezi zakupa prostora koji pripadaju Gradu a koji se nalaze u niškoj Tvrđavi. Potrebno je utvrditi okolnosti, kao i prethodne i važeće uslove za izdavanje lokala. Postoji osnovana sumnja da su lokali dati pod povlašćenim uslovima, kroz netransparentne procese, uz smanjenje cena nakon javnih konkursa. Takođe, jedan broj zakupaca prostora u gradu je "poznat po kriminalnim radnjama", dok su neki vlasnici ranije i osuđivani.
10. Gradjani su ukazali LAF-u na zloupotrebe prilikom realizacije projekta prekogranične saradnje u okviru kojeg se gradi sportska hala i sportskih terena .
11. Profesor ETŠ "Mija Stanimirović" se obratio LAF-u Niš i ukazao na slučaj nepotizma u školi, na slučajeve zloupotrebe i slučaj ozvučenja nastavničke zbornice. Staratelj maloletnog deteta koje je bilo zlostavljano u ovoj OŠ obratio se LAF-u zbog nepoštovanja naloženih mera prosvetne inspekcije, čiji su vanredni nadzori prouzrokovani njegovim prijavama. Odbor za imenovanje Skupštine grada nije razrešio Školski odbor ni po isteku mandata, već je predložio iste članove i za naredni mandat, uprkos predhodnoj meri inspeksijskog nadzora o razrešenju Školskog odbora.

4.4 Požega

I pored činjenice da je Požega prva opština u Srbiji koja je usvojila Lokalni plan za borbu protiv korupcije i formirala LAF, konkretni rezultati rada LAF-a su izostali i u 2014.godini. Posle svih inicijativa koje je Biroa za društvena istraživanja pokrenuo tokom 2013.godine za pokretanje rada LAF Požega, kao i predloga upućenom koordinatorskom LAF-a da, ukoliko nisu u mogućnosti da rade, članovi LAF-a kolektivno podnesu ostavke i predlože izbor novih članova, nije došlo do bilo kakvih promena.

4.5 Ub

LAF opštine Ub je tokom 2014.godine nastavio trend rada iz 2013.godine, sa prekidom tokom prolećnih poplava, kada je značajan broj članova LAF-a bio angažovan na poslovima otklanjanja posledica poplava i drugim povezanim poslovima. Tokom 2014.godine, ukupno 18 sastanaka je održano, Na sastancima je raspravljano o sledećim temama: Kartama integriteta; o nepravilnostima poslovanja JKP Djunis; o primetnom porastu stranačkog zapošljavanja; o korišćenju službenih automobila u privatne i stranačke svrhe; o konkursima za javne nabavke u JKP Đunis, opštini ,domu zdravlja; o sukobu interesa pojedinih partijskih i lokalnih funkcionera; o trošenju budžetskih sredstava; o ponašanju članstva LAF-a Ub u predizbornoj kampanji i podizanju antikorupcijske svesti;

U vezi sa primećenim problemima realizovano je sledeće:

1.U vezi antikorupcijske svesti i lakseg i slobodnijeg prijavljivanja primećenih korupcijskih pojava, otvorena mejl adresa i poštanski fax preko koga građani svoje primedbe dostavljaju.

2.Upućeni dopisi firmama i ustanovama koje nisu uradile svoju kartu integriteta u odredjenom periodu da to urade i ukazali na izvore pomoći za sve eventualne nedoumice i nesnalazjenja.

3.Upućeni su zahtevi za pristup informacijama od javnog značaja firmama i ustanovama koje su bile predmet diskusije na sastancima.

4. Prijava protiv načelnice opštinske uprave Ub, zbog zloupotrebe položaja.

5. Razmatranje prispelih žalbi građana.

6. Poziv za borbu protiv korupcije u lokalnim medijima i sprovođenje antikorupcijske kampanje u lokalnim medijima.

4.6 Kovačica

Tokom 2014.godine nije došlo do formalizacije članova LAF-a i njihovog postavljenja od strane Opštinskog veća. Članovi LAF-a su bili pasivni i nisu pokretali realizaciju aktivnosti, niti su se obraćali Opštinskom veću.

4.7 Bor

LAF Bor je tokom 2014.godine nastavio sa aktivnostima na svojoj formalizaciji. Posle više pokušaja i slanja dopisa Veću da imenuje članove LAF-a, iniciran je i sa predstavnicima lokalne samouprave dogovoren radni sastanak na kome bi učestvovali predstavnici BIRODI, LAF Bor i Agencije za borbu protiv korupcije. Na unapred dogovoreni i zakazani sastanak BIRODI (8.5.2014.), Agencije za borbu protiv korupcije i predsednika Opštine Bor i svih političkih partija koje imaju odbornike u SO Bor nije došao niko, osim Dragana Žikića (SPS Bor); Opština Bor je odbila da preduzme mere na realizaciji lokalnog plana za borbu protiv korupcije koji je usvojen 28.5.2013.godine, zahtevajući da se u Lokalni antikorupcijski forum (LAF) mimo procedure izbora, imenuju predstavnici lokalne samouprave;

Na osnovu dosadašnjeg rada i komunikacije sa predstavnicima Opštine Bor, BIRODI zaključuje da je Opština Bor opstruiše borbu protiv korupcije i da se nalazi pod jakim uticajem RTB-a Bor- U prilog tome svedoče naredne činjenice:

- Da preduzeće u restruktuiranju – RTB Bor, finansira radove na obnovi objekata i infrastrukture u Opštini Bor;
- Da Tužilaštvo u Boru već godinama raspolaže sa obimnom dokumentacijom o slučajevima kršenja zakona i zloupotreba u RTB Bor i namerno ne preduzima aktivnosti iz svoje nadležnosti;
- Da je UO RTB Bor krajem 2013.godine, bez javnog konkursa, produžio mandat direktoru RTB Bor na još 4 godine, iako je isti ispunio uslove za odlazak u starosnu penziju;
- Da je aktuelni predsednik Opštine Bor u rodbinskoj vezi sa aktuelnim direktorom RTB Bor, što ukazuje na postojanje sukoba interesa;
- Da su Opština Bor i RTB Bor povezani u znatnom broju poslovnih odnosa u kojima nije jasno ko je naručilac a ko izvođač radova, uz sumnjiva učešća trećih pravnih lica, o čemu je takođe izveštavao „Insajder“;

U ovom slučaju imamo „prelivanje“ korupcije sa republičkog na lokalni nivo, jer Vlada Srbije niti relevantni republički organi ne procesuiraju slučajeve koji se vezuju za RTB Bor.

Uzroci ignorisanja antikorupcijskih inicijativa, usvojenih antikorupcijskih propisa i takvog odnosa leže i u sledećim činjenicama, koje opisuju „zarobljenost“ grada u Boru. BIRODI istovremeno poziva sve relevantne državne institucije da ispituju istinitost sledećih navoda i eventualne slučajeve kršenja pozitivnih propisa Republike Srbije:

4.8 Vranje

Tokom 2014.godine nije bilo nikakvih aktivnosti na polju borbe protiv korupcije, niti iniciranja usvajanja Lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

4.9 Lebane

Tokom 2014.godine nije bilo nikakvih aktivnosti, osim pojedinačnih projekata jedine aktivne lokalne organizacije koja se bavi temom borbe protiv korupcije.

4.10 Medveđa

Tokom 2014.godine nije bilo nikakvih aktivnosti na polju sprovođenja Lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

4.11 Bujanovac

Tokom 2014.godine nije bilo nikakvih aktivnosti na polju sprovođenja Lokalnog plana za borbu protiv korupcije.

5. Finalne ocene LAF-ova po gradovima i opštinama

Na kraju izveštaja ćemo predstaviti ovogodišnje ocene rada LAFova na osnovu sledećih indikatora:

- Ocene poštovanja akata LAF-a (N – nema podataka, 0 – nije usvojen, 1 - nepoštuje i nesankcioniše, 2 – nepoštuje i sankcioniše, 3 – poštuje)
- Unadpređenja uslova i resursa LAF (N – nema podataka, 5 - značajan napredak, 4 - napredak, 3 - višen napredovanje nego nazadovanje, 2 - više nazadovanje nego napredovanje, 1 - značajno nazadovanje, 0- nazadovanje)
- Ocena uticaja i rezultata LAF kao institucije (N-nema podataka, NO – LAF nije osnovan, 1 - Pasivnost – LAF postoji formalno, ali se mere iz LPBK ne realizuju, 2 - Servisiranje – procenat realizovanih mere iz LPBK je ispod 50%, 3 - Aktivan - procenat realizovanih mere iz LPBK je preko 50%, 4 - Proaktivnost – procenat realizovanih mere iz LPBK je preko 50% uz prisutnost aktivnosti koje doprinose borbi protiv korupcije, a nisu deo LPBK)

Grad/opština	Ocena integritet 2013-2014		
	Integritet	Resursi	Uticaj/rezultat
Zrenjanin	N	N	N
Kragujevac	N	N	N
Niš	3	4	4
Požega	N	N	N
Ub	3	2	2
Bor	N	N	N
Kovačica	N	N	N
Vranje	N	N	N
Lebane	N	N	N
Medveđa	N	N	N
Bujanovac	N	N	N